

Family

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

Сімейна медицина

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ

medicine

№2 (112)
'2025

EUROPEAN PRACTICES

ISSN 2786-7218 (Online)
ISSN 2786-720X (Print)

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ
ПРОФІЛАКТИКИ ХРОНІЧНОГО БОЛЮ
В ПАЦІЄНТІВ ІЗ БОЙОВОЮ ТРАВМОЮ
НА РІВНІ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ**

7

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ
УКРАЇНИ**

26

**МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ ФАКТОРИ
РИЗИКУ РОЗВИТКУ ПЕРИНАТАЛЬНИХ
ПОРУШЕНЬ У ЖІНОК ПРИ COVID-19**

33

**СИНДРОМ ГЕПАТОМЕГАЛІЇ
В ПАЦІЄНТІВ ІЗ ХВОРОБОЮ ГОШЕ
І ТИПУ В УКРАЇНІ**

72

**ГЛЮКОКОРТИКОЇД-ІНДУКОВАННИЙ
МУЛЬТИФОКАЛЬНИЙ ОСТЕОНЕКРОЗ:
ОПИС КЛІНІЧНОГО ВИПАДКУ**

98

СІМЕЙНА МЕДИЦИНА.

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ

2 (112)/2025

ЗАСНОВНИКИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ імені П.Л. ШУПИКА

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ»

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ»

*Згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України
№ 1415 02.10.2024 науково-практичний журнал
«Сімейна медицина. Європейські практики» включено до
Категорії «А» Переліку наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних
робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук,
кандидата наук та ступеня доктора філософії*

*Журнал «Сімейна медицина. Європейські практики»
реферується Інститутом проблем реєстрації інформації
НАН України*

*Журнал «Сімейна медицина. Європейські практики»
включено у реферативну базу «Україніка наукова», а
також у міжнародні наукові реферативні бази, електронні
пошукові системи, інтернет каталоги та бібліотеки.
Статтям журналу «Сімейна медицина.
Європейські практики» присвоюється DOI*

РЕКОМЕНДОВАНО

Затверджено до публікації вченою радою НУОЗ України
імені П. Л. Шупика – Протокол №5 від 14.05.2025

Підписано до друку 23.05.2025.

Статті, що публікуються в журналі «Сімейна медицина.
Європейські практики», – рецензовані.
Відповідальність за достовірність фактів та інших
відомостей у публікаціях несуть автори.
Журнал розміщує рекламно-інформаційні матеріали про
лікарські засоби, що не внесені до переліку заборонених для
рекламування, відповідно до статті 21 Закону України
«Про рекламу». Відповідальність за зміст реклами, а також
відповідальність наведених у рекламі відомостей несуть
рекламодавці.
Думка редакції може не збігатися з думкою авторів публікації.
Передрук матеріалів тільки з письмового дозволу редакції.
При передруці посилання на журнал «Сімейна медицина.
Європейські практики» обов'язкове.

АДРЕСА ДЛЯ КОРЕСПОНДЕНЦІЙ

Україна, 03039, м. Київ, а/с 61

КОНТАКТНІ ДАНІ РЕДАКЦІЇ ТА ВИДАВЦЯ

Тел.: +38(044) 257-27-27, +38(067) 233-75-91
E-mail: alexandra@professional-event.com
ГО «ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ»
04053, м. Київ, вул. Січових Стрільців, буд. 21/27, офіс 405
E-mail: asprofosvit@gmail.com

З питань передплати або придбання журналу звертатися
до поштових відділень зв'язку, до редакції або на сайт:
www.family-medicine.com.ua

Тираж – 8000 прим.
Періодичність видання – 4 номери на рік.

Реєстраційний номер у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа
Національної ради України з питань телебачення та
радіомовлення - R 30-03217.

Фотовивід і друк

«Наша друкарня» ФОП Симоненко О.І.
Київська обл. м. Бориспіль, вул. Київський шлях, 75, кв. 63.
Тел. +38(067) 172-86-37

© Національний університет охорони здоров'я України
імені П.Л. Шупика, 2025

© ГО «Українська асоціація сімейної медицини», 2025

© ГО «Всеукраїнська асоціація безперервної професійної освіти
лікарів та фармацевтів», 2025

© Professional-Event All Rights Reserved, 2025

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ імені П. Л. ШУПИКА

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ

СІМЕЙНА МЕДИЦИНА. ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ FAMILY MEDICINE. EUROPEAN PRACTICES

Всеукраїнський науково-практичний журнал

ПОЧЕСНИЙ ПРЕЗИДЕНТ ВИДАННЯ

О.К. Толстанов – член-кореспондент НАМН України,
доктор мед. наук, професор, президент Української асоціації сімейної медицини,
Заслужений лікар України

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Л.В. Хімюн

доктор мед. наук, професор

ЗАСТУПНИКИ

ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Г.В. Бекетова, доктор мед. наук,
професор, член-кореспондент НАМН
України, Заслужений лікар України,
експерт МОЗ України, голова асоціації
педіатрів м. Києва

О.С. Щербінська, доктор мед. наук,
професор, президент Всеукраїнської
Асоціації безперервної професійної освіти
лікарів та фармацевтів

ДИРЕКТОР ПРОЕКТУ

О.С. Щербінська

ДИРЕКТОР З РЕКЛАМИ

І.М. Лукавенко

РЕКЛАМА

О.М. Бондар
В.М. Коршук
К.О. Панова

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

С. А. Антьєренс (Бельгія)
Л.С. Бабінець
С. Бьєн (Франція)
Д. Бьочанен (Велика Британія)
Ш. Вінкер (Ізраїль)
О.Б. Волошина
Л.В. Глушко
Н.Г. Гойда
Н.А. Гріцова
Є.Г. Гриневич
С.В. Данилюк
Г. В. Зайченко
Л. Козловська (Латвія)
О.М. Корж
В.І. Мамчиш
Т.В. Марушко
Н.К. Свиридова
Т.М. Сіліна
С.І. Сміян
О.І. Сміян
В.І. Ткаченко
С.В. Федоров
М. Харріс (Велика Британія)
В. Хомар (Словенія)
А.В. Царенко
І.В. Чопей
Н.Д. Чухрієнко
О.Г. Шекера
В.О. Шкорботун

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР

О.О. Попільнюк

ЛІТЕРАТУРНИЙ РЕДАКТОР

А.О. Доброва

КОРЕКТОР

Л.М. Іванченко

ДИЗАЙН ТА ВЕРСТКА

В.М. Семак

FAMILY MEDICINE.

EUROPEAN PRACTICES

2 (112)/2025

FOUNDERS

SHUPYK NATIONAL HEALTHCARE UNIVERSITY
OF UKRAINE

PUBLIC ORGANIZATION
«UKRAINE ASSOCIATION OF FAMILY MEDICINE»

PUBLIC ORGANIZATION «ALL-UKRAINIAN
ASSOCIATION OF CONTINUING PROFESSIONAL
EDUCATION OF DOCTORS AND PHARMACISTS»

According to the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 1415 02.10.2024 scientific and practical journal «Family medicine. European practices» is included in Category «A» of the List of scientific professional publications of Ukraine, in which the results of dissertations for the degree of Doctor of Sciences, Candidate of Sciences and Doctor of Philosophy can be published

Journal «Family medicine. European practices» is reviewed by the Institute of Information Recording of NAS of Ukraine

Journal «Family medicine. European practices» is included in the abstracts database «Ukrainika naukova», scientific abstracts, electronic search engines, online catalogs and libraries. Articles of the journal «Family medicine. European practices» are assigned DOI.

RECOMMENDED BY

Academic Council Shupyk National Healthcare University of Ukraine. Protocol №5 from 14.05.2025

Passed for printing 23.05.2025.

Articles published in the journal «Family medicine. European practices» – reviewed. Authors are responsible for accuracy of the facts and other information in the publication. The journal publishes advertising and information materials about medicines that are not included in the list of prohibited for advertising, in accordance with Article 21 of the Law of Ukraine On Advertising. Advertisers are responsible for the content of the advertisement, as well as for the information provided in the advertisement. Editorial opinion may not coincide with the opinion of the authors of the publication. Reprinting material only with the written permission of the publisher. When reprinting reference to the journal «Family medicine. European practices» is obligatory.

ADDRESS FOR CORRESPONDENCE

Ukraine, 03039, Kyiv, p/b 61

EDITORIAL AND PUBLISHER CONTACTS

Tel: +38(044) 257-27-27, +38(067) 233-75-91.

E-mail: alexandra@professional-event.com

PO «ALL-UKRAINIAN ASSOCIATION OF CONTINUING
PROFESSIONAL EDUCATION OF DOCTORS AND
PHARMACISTS»

04053, Kyiv, Sichovykh Striltsiv St., building 21/27, office 405
E-mail: sprofosvit@gmail.com

To subscribe or purchase – please contact post offices,
journal office or site : www.family-medicine.com.ua

Circulation – 8000 copies
Periodicity – 4 issues per year

Registration number in the Register of media subjects of
The National Council of Television and Radio Broadcasting
of Ukraine – R 30-03217

Imagesetter and Printing

«OUR PRINTING» FOP Simonenko OI
Kyiv region Boryspil, street Kyivsky Shliakh, 75, apt. 63.
Tel. +38 (067) 172-86-37

© SHUPYK NATIONAL HEALTHCARE UNIVERSITY
OF UKRAINE, 2025

© Public organization «UKRAINE ASSOCIATION
OF FAMILY MEDICINE», 2025

© Public organization «ALL-UKRAINIAN ASSOCIATION
OF CONTINUING PROFESSIONAL EDUCATION
OF DOCTORS AND PHARMACISTS», 2025

© Professional-Event All Rights Reserved, 2025

SHUPYK NATIONAL HEALTHCARE UNIVERSITY OF UKRAINE

UKRAINIAN ASSOCIATION OF FAMILY MEDICINE

ALL-UKRAINIAN ASSOCIATION OF CONTINUING PROFESSIONAL EDUCATION OF DOCTORS AND PHARMACISTS

FAMILY MEDICINE. EUROPEAN PRACTICES СІМЕЙНА МЕДИЦИНА. ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ

HONOURABLE PRESIDENT OF THE PUBLICATION

O.K. Tolstanov – Corresponding Member of the NAMS of Ukraine,
Dr. med. Sciences, professor, President of Ukrainian Association of Family
Medicine, Honoured Doctor of Ukraine

EDITOR-IN-CHIEF

L.V. Khimion,
Dr. med. Sciences, professor,

DEPUTY OF CHIEF EDITOR

G.V. Beketova,
Corresponding Member of the NAMS
of Ukraine, Dr. med. Sciences, professor,
Head of the Association of Pediatricians
of Kyiv, Honoured Doctor of Ukraine

O.S. Shcherbinska,
Dr. med. Sciences, professor,
President All-Ukrainian Association
of Continuing Professional Education
of Doctors and Pharmacists

PROJECT DIRECTOR

O.S. Shcherbinska

ADVERTISING DIRECTOR

I.M. Lukavenko

ADVERTISING

O.M. Bondar
V.M. Korshuk
K.O. Panova

EDITORIAL BOARD

S. A. Anthierens (Belgium)
L.S. Babinets
S. Bayen (France)
J.G. Buchanan (United Kingdom)
S. Vinker (Israel)
S.V. Vidyborets
O.B. Voloshina
L.V. Hlushko
N.G. Goyda
N.A. Hritsova
Ye.H. Hrynevych
S.V. Danyliuk
G.V. Zaychenko
L. Kozlovska (Latvia)
O.M. Korzh
V.I. Mamchych
T.V. Marushko
N.K. Svyrydova
T.M. Silina
O.I. Smiyana
S.I. Smiyana
V.I. Tkachenko
S.V. Fedorov
M. Harris (United Kingdom)
V. Homar (Slovenia)
A.V. Tsarenko
I.V. Chohey
N.D. Chukhrienko
O.H. Shekera
V.O. Shkorbotun

RESPONSIBLE SECRETARY

O.O. Popilniuk

LITERARY EDITOR

A.O. Dobrova

CORRECTION

L.M. Ivanchenko

DESIGN AND LAYOUT

V. M. Semak

TABLE OF CONTENTS №2 (112)/2025

TOPICAL ISSUES

- Organizational capabilities for the prevention of chronic pain in patients with combat trauma at the level of primary health care in Ukraine**
A. M. Strokan7

- Evaluation of the effectiveness of adding vitamin D₃ to antihypertensive therapy in patients with arterial hypertension and vitamin D deficiency**
V. E. Kondratiuk, A. P. Tarasiuk, O. A. Bychkov,
O. V. Seliuk11

HEALTHCARE AND SOCIAL SECURITY

- Conceptual model of communications on the formation of a healthy lifestyle of youth in Ukraine**
O. S. Shcherbinska, O. V. Zhdanova.....19

- Regulatory and legal support for the implementation of state policy in the health care of the population of Ukraine**
N. G. Goida, R. O. Moiseenko, N. Ya. Zhylka,
M. V. Golubchikov, Zh. S. Ohtysiuk26

FOR PRACTICING PHYSICIANS

- Medical and social risk factors of perinatal disorders in women with COVID-19**
V. V. Kaminskiy, O. I. Zhdanovych, R. M. Savchuk,
T. V. Kolomiichenko, O. I. Semchenko.....33

- A model for predicting the course of chronic obstructive pulmonary disease in patients with concomitant ischemic heart disease**
O. Ye. Gridnyev, I. V. Antonova39

- Evaluation of the efficacy and safety of a plant-derived combination drug in women with localized urinary tract infections**
S. V. Kushnirenko, L. M. Savytska, S. O. Rotova,
T. B. Bevzenko46

- Validation of the Ukrainian questionnaire “Assessment of Patient Readiness for Breast and Cervical Cancer Screening”**
N. I. Ponzel54

INTERNAL DISEASES

- Analysis of adult patients hospitalization with ear, throat, and nose diseases**
O. Ye. Kononov.....59

- Clinical and pathogenetic relationships of the chronic pancreatitis and osteoarthritis combined course parameters**
L. S. Babinets, I. M. Halabitska, B. O. Migenko,
N. Ye. Botsyuk, I. V. Makhnitska, O. S. Zemlyak65

- Hepatomegaly Syndrome in Patients with Type 1 Gaucher Disease in Ukraine**
N. V. Samonenko, O. M. Okhotnikova,
N. H. Gorovenko.....72

ORTHOPAEDICS AND TRAUMATOLOGY

- Clinical and instrumental diagnosis of fractures of the proximal tibial epimetaphyseal fractures**
O. A. Burianov, V. P. Kvasha, H. H. Hliba,
Y. L. Sobolevskiy, E. O. Skobenko80

PEDIATRICS

- Assessment of sleep status and possibilities for correcting identified disorders in school-age children**
Yu. V. Marushko, S. I. Yesipova89

CLINICAL CASE

- Glucocorticoid-induced multifocal osteonecrosis: a case report**
A. O. Sydorova, O. B. Iaremenko, L. B. Petelytska,
M. I. Zahorodnyi.....98

LECTURES AND REVIEWS

- Bullous changes in the lungs in a patient after severe COVID-19 pneumonia (Case report and literature review)**
N. V. Chaplynska, V. T. Rudnyk, N. V. Gubina,
M. V. Bielinskyi, O. S. Komissarova103

- Modern approaches to the surgical treatment of complicated wounds considering innovative technologies and European experience (Literature review)**
D. S. Homola, G. P. Kozynets108

- Cardiomyocyte apoptosis as a risk factor for ischemic heart disease development (Literature review)**
O. I. Hryniv, V. V. Romanukha, V. T. Rudnyk,
N. I. Baryla.....117

- Prospective pharmaceutical counseling in the management of anxiety and depressive disorders (Literature review)**
K. S. Hoshtynar, M. V. Khaitovych122

ЗМІСТ №2 (112)/2025

АКТУАЛЬНІ ТЕМИ

Організаційні можливості профілактики хронічного болю в пацієнтів із бойовою травмою на рівні первинної медичної допомоги в Україні
А. М. Строкань 7

Оцінка ефективності додавання препарату вітаміну D₃ до антигіпертензивної терапії у хворих на артеріальну гіпертензію з дефіцитом вітаміну D
В. Є. Кондратюк, А. П. Тарасюк, О. А. Бичков, О. В. Селюк 11

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Концептуальна модель комунікацій щодо формування здорового способу життя у молоді в Україні
О. С. Щербінська, О. В. Жданова 19

Нормативно-правове забезпечення реалізації державної політики в охороні здоров'я населення України
Н. Г. Гойда, Р. О. Моїсєєнко, Н. Я. Жилка, М. В. Голубчиков, Ж. С. Оксисюк 26

НА ДОПОМОГУ ЛІКАРЮ-ПРАКТИКУ

Медико-соціальні фактори ризику розвитку перинатальних порушень у жінок при COVID-19
В. В. Камінський, О. І. Жданович, Р. М. Савчук, Т. В. Коломійченко, О. І. Семенченко 33

Модель прогнозування перебігу хронічного обструктивного захворювання легень у пацієнтів із супутньою ішемічною хворобою серця
О. Є. Гріднев, І. В. Антонова 39

Оцінка ефективності та безпеки комбінованого препарату рослинного походження у жінок із локалізованими інфекціями сечовивідних шляхів
С. В. Кушніренко, Л. М. Савицька, С. О. Ротова, Т. Б. Бевзенко 46

Валідація українського опитувальника «Оцінка готовності пацієнток до проходження скринінгу раку молочної залози та раку шийки матки»
Н. В. Понзель 54

ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ

Аналіз госпіталізації дорослих пацієнтів із хворобами вуха, горла, носа
О. Є. Кононов 59

Clinical and pathogenetic relationships of the chronic pancreatitis and osteoarthritis combined course parameters
L. S. Babinets, I. M. Halabitska, B. O. Migenko, N. Ye. Botsyuk, I. V. Makhnitska, O. S. Zemlyak 65

Синдром гепатомегалії в пацієнтів із хворобою Гоше I типу в Україні
Н. В. Самоненко, О. М. Охотнікова, Н. Г. Горovenko 72

ОРТОПЕДІЯ ТА ТРАВМАТОЛОГІЯ

Клініко-інструментальна діагностика переломів проксимального епіметафіза великогомілкової кістки
О. А. Бур'янов, В. П. Кваша, Г. Г. Гліба, Ю. Л. Соболевський, Є. О. Скобенко 80

ПЕДІАТРІЯ

Оцінювання стану сну та можливості корекції виявлених порушень у дітей шкільного віку
Ю. В. Марушко, С. І. Єсіпова 89

КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК

Глюкокортикоїд-індукований мультифокальний остеонекроз: опис клінічного випадку
А. О. Сидорова, О. Б. Яременко, Л. Б. Петелицька, М. І. Загородний 98

ЛЕКЦІЇ ТА ОГЛЯДИ

Bullous changes in the lungs in a patient after severe COVID-19 pneumonia (Case report and literature review)
N. V. Chaplynska, V. T. Rudnyk, N. V. Gubina, M. V. Bielinskyi, O. S. Komissarova 103

Сучасні підходи до хірургічного лікування ускладнених ран з урахуванням інноваційних технологій та європейського досвіду (Огляд літератури)
Д. С. Гомола, Г. П. Козинець 108

Апоптоз кардіоміоцитів як фактор ризику розвитку ішемічної хвороби серця (Огляд літератури)
О. І. Гринів, В. В. Романуха, В. Т. Рудник, Н. І. Барила 117

Проспективне фармацевтичне консультування при лікуванні тривожно-депресивних розладів (Огляд літератури)
К. С. Гоштина, М. В. Хайтович 122